

SOCIETATE (Euranet). Prostituația și traficul de persoane
Română MD 03, toți MD 13, 23, 33 Track 15-19

În România, nu există cadru legal pentru practicarea prostituției. Dezbătută de opinia publică, fiind de asemenea subiectul unei recente inițiative parlamentare, legalizarea celei mai vechi meserii din lume nu este încă hotărâtă. Prostituația este încă o activitate ilegală, iar investigarea ei este, de multe ori, strâns legată de un alt fenomen grav: traficul de persoane.

-cortina-

Conform statisticilor oficiale, în primul semestru al anului, au fost identificate 379 de victime ale traficului de ființe umane. Dintre acestea, 175 de persoane au fost exploatate în scopuri sexuale. De fapt, una dintre caracteristicile primului semestru din 2010 este tocmai faptul că exploatarea sexuală a ocupat locul întâi, spre deosebire de anii precedenți când exploatarea prin muncă era principalul motiv de traficare a victimelor. Cea mai vulnerabilă categorie la orice formă de trafic de persoane este formată din femei, cu 211 victime dintre care 99 au fost minore. În cazul lor, exploatarea sexuală a predominat, 74% din victimele femei fiind forțate să se prostitueze pe stradă, în locuințe private, cluburi sau bordeluri. Exploatarea are loc de cele mai multe ori în România. În străinătate, destinațiile principale ale traficului de persoane sunt Italia, Spania, Germania și Cehia. Dar cum ajunge cineva victimă a traficului de persoane? Procesul este complex și presupune o relație complicată și contorsionată între victimă și traficant. Psihologul Ioana Ionescu are experiența asistării acestor victime prin activitatea sa în cadrul Asociației pentru dezvoltarea practicilor alternative de reintegrare și educație (ADPARE). **TRACK:** „În 2003 sau chiar mai înainte puteam vorbi despre recrutare cu forța, adică luare de pe stradă, sechestrare în mașină, sedare și trecere a graniței. În timp, traficanții și-au rafinat tehnica de racolare a victimelor și de constrângere a lor de a rămâne în situația de exploatare. Se folosește foarte mult controlul psihologic. Iată câteva exemple de metode de racolare: promisiunea unei slujbe de baby-sitter, menajeră, personal în cafenele și restaurant. Pentru traficul intern, se folosesc aceste promisiuni pentru victimele care provin de la țară sau din micile orașe. Aceste promisiuni nu sunt analizate foarte bine de victime deoarece statutul lor financiar este atât de scăzut și nevoia de a obține venituri suplimentare este atât de mare încât capacitatea lor de recunoaștere a unei situații cu potențial de risc se diminuează grav.”

Despre mecanismul pervers de constrângere financiară și psihologică la care recurg traficanții ne vorbește și psihologul Mihai Șerban, subinspector de poliție în cadrul Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane. **TRACK:** „Victimele sunt puse în situația de a se simți îndatorate sau sunt de-a dreptul îndatorate traficanților. De exemplu, traficanțul îi oferă un loc de muncă în afara țării. Odată ajunsă acolo, începe exploatarea, dar victima trebuie să-și plătească datoria care acoperă transportul și cazarea. În final, victima nu primește de cele

mai multe ori decât o sumă minimă de subzistență, în timp ce profiturile traficantilor sunt foarte mari. De regulă, victima nu câștigă financiar mai nimic.”

-cortina-

O altă caracteristică surprinsă de statisticile privind traficul de persoane în 2010 este faptul că numărul minorilor victime a crescut, fiind identificate 126 de victime dintre care 99 fete și 27 băieți. Și în cazul lor exploatarea sexuală este predominantă, 94 de minori practicând prostituția pe stradă, în locuințe particulare, bordeluri sau cluburi. Organizația non-guvernamentală „Salvați copiii” a desfășurat programe de consiliere psihologică pentru tinere cu vârste între 15 și 18 ani, supraviețuitoare ale exploatării sexuale. Cum începe racolarea în cazul lor și cum continuă, aflăm de la Andreea Biji, psiholog în cadrul organizației „Salvați copiii”. **TRACK :** „*Cei mai mulți provin din familii abuzive, în unele cazuri cu părinți alcoolici, familii destrămate, monoparentale, sărace. De foarte multe ori, ei erau supuși unor abuzuri fizice și psihologice, fiind astfel și mai vulnerabili la fenomenul de trafic, mai cu seamă la propunerile recrutorilor. Familia, de asemenea, este destul de dispusă să-i trimită să lucreze în străinătate sub masca unor oferte de muncă care ascund de fapt exploatarea sexuală. Ei suferă atât înainte de a pleca, cât și în timpul transportului. Uneori, călătoresc cu avionul, dar alteori sunt duși cu mai multe mijloace de transport în condiții precare, în care nu sunt hrăniți și nu li oferă apă. La destinație, sunt izolați și închiși în apartamente. De cele mai multe ori, traficul începe printr-o vânzare a lor către alte persoane.”*

Când, în sfârșit, sunt eliberate din sclavia sexuală, minorele rămân cu multe răni psihice. Revine la microfon Andreea Biji. **TRACK:** „*Anxietate, depresie, sindrom de stress post-traumatic, care se manifestă prin tulburări de somn, prin izolare, prin sentimente de neacceptare a propriului corp, coșmaruri. Copiii-victime ale traficului au avut experiențe traumatice provocate, în special, de adulți, ceea ce le-a format neîncrederea în orice adult. De aceea, este foarte important modul în care adulții din centrele de reabilitare interacționează cu copii pentru ca aceștia să nu se simtă judecați, etichetați sau învinovați.”*

-cortina-

Pe baza diverselor date privind numărul victimelor identificate, autoritățile consideră că traficul de persoane a devenit un fenomen în scădere. Cu toate acestea, reprezentanții organizațiilor non-guvernamentale au altă opinie. Revine la microfon Ioana Ionescu, psiholog în cadrul Asociației pentru dezvoltarea practicilor alternative de reintegrare și educație (ADPARE). **Track:** „*Din ceea ce văd în fiecare zi și din experiența noastră de lucru cu victimele, eu nu pot să susțin acest punct de vedere oficial. Pentru mine, ca furnizor de servicii de asistență pentru victimele traficului, fenomenul nu este în scădere. Pe măsură ce autoritățile își specializează modalitățile de investigare a acestui fenomen, iar judecătorii își diversifică modalitățile de acordare de verdicte care nu mai sunt doar de proxenetism sau înșelătorie, ci și de trafic de persoane, pe atât și rețele infracționale își specializează modalitățile de a acționa la limita legalității.”*